

Punkt 12.

Orientering: Udviklingsprojektet i Dagplejen

2014-17318

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen fremsender til Familie- og Socialudvalgets orientering

at der er gennemført et udviklingsprojekt i Dagplejen jf. vedlagte afrapportering, bilag 1
at der følges op på afrapporteringen med henblik på at udarbejde konkrete forslag til ændringer, indenfor den ramme og de overordnede vilkår den kommunale dagpleje administreres under i dag. Der opstilles tre temaer for udvikling og kvalitetssikring af den kommunale dagpleje: Indgangen til Dagplejen, Dagplejepædagogens rolle og funktioner samt Gæsteplejen.
at der udarbejdes et konkret forslag til hvordan kvalitets- og servicesikring ift. privat pasning kan udvikles.

Beslutning:

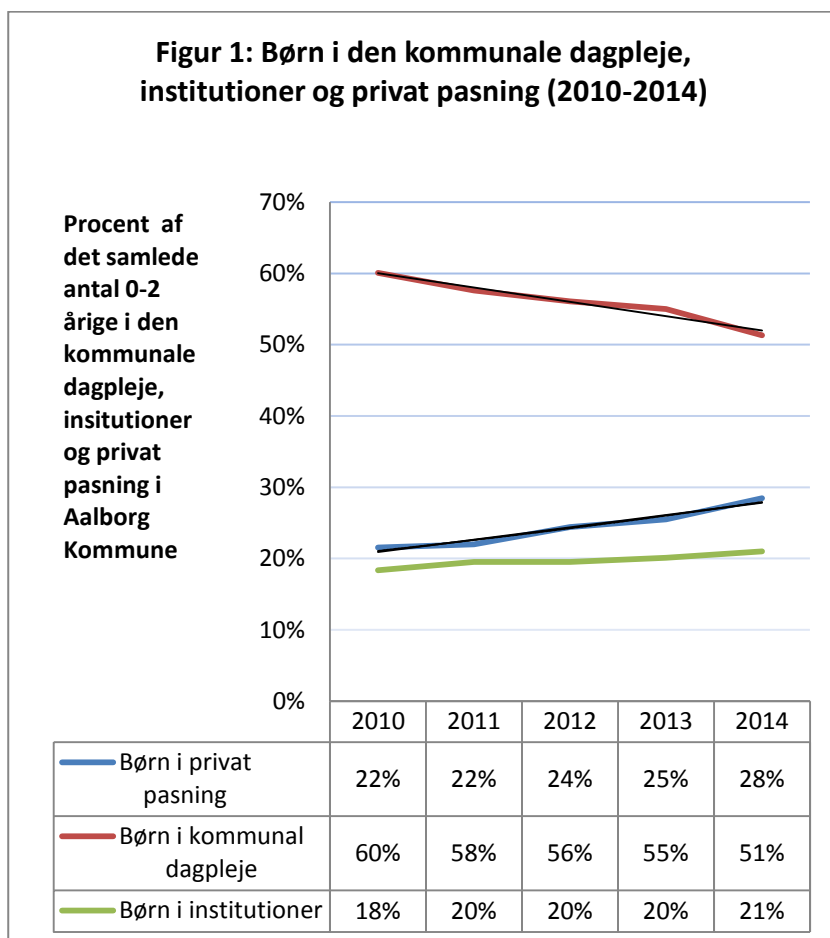
Til orientering

Sagsbeskrivelse

Den kommunale dagpleje har i de senere år oplevet udfordringer. År for år bliver der indskrevet færre børn. Det skyldes dels at der fødes færre børn, og dels at den kommunale dagpleje mister markedsandele til privat pasning. Privat pasning består af børnepassere alle godkendt af Aalborg Kommune efter Dagtilbudsloven §§ 78 og 79.

Figur 1 illustrerer hvor mange procent af de 0-2 årige i Aalborg Kommune, der benytter/har benyttet den kommunale dagpleje, institutioner eller privat pasning i perioden 2010-2014, ud fra det samlede antal børn i pasningsordningerne på 0-2 års området.

Kilde: Danmarks statistik 2015 og ledelsesinformationsrapporten for dagplejen 2015.

* De sorte streger er gennemsnits tendenslinjer.

Figur 1 synliggør en faldende andel af børn, der passes i den kommunale dagpleje og en generel stigning i børn som passes i privat pasning i perioden 2010-2014.

I den samme periode 2010 – 2014 er andelen af 0-2 årige, der passes i vuggestuer/daginstitutioner, svagt stigende, og svarer til tilsvarende stigning i kapaciteten indenfor dette tilbud. Dog skal det bemærkes, at efterspørgselen på området ikke efterkommer udbuddet af pladser på 0-2 års institutionspladser. I forhold til sidstnævnte er det forvaltningens vurdering at efterspørgslen på 0-2 års institutionspladser er større end udbuddet.

Dagplejen besluttede i 2014 at igangsætte et udviklingsprojekt. Det var et ønske at få et uvildigt og eksternt perspektiv på konceptet og tilbuddet i den kommunale dagpleje.

Udviklingsprojektet er derfor baseret på en analyse foretaget af "Is it a Bird", som gennem en bred vifte af kvalitative metoder dels har skabt indsigter i de mest centrale behov, som forældre har i forhold til pasnings-tilbuddet, dels skabt indsigter i de ydelser, der er indeholdt i pasningstilbuddet i dag. Der har været særlig opmærksomhed på de steder, hvor der er behov for at der skal bygges bro mellem forældrenes behov og forældrenes oplevelse af pasningstilbuddet.

Formålet med 0-2 års pasningen i Aalborg Kommune:

Aalborg Kommune tilbyder forskellige pasningsordninger på 0-2 års området. Antallet af børn der passes i de forskellige pasningstilbud fordeler sig primo maj som flg.:

- a. Institutioner for 0-2 årige (861 børn)
- b. Private institutioner (102 børn) (privat og pulje)
- c. Børn i specialgrupper for 0-2 årige (22 børn) (§32 og støttegruppe)
- d. Privat pasning med tilskud (1158 børn)
- e. Den kommunale dagpleje (2042 børn)

Dagtilbud skal jf. dagtilbudsloven § 1:

- fremme børns og unges trivsel, udvikling og læring gennem dag-, fritids- og klubtilbud samt andre socialpædagogiske fritidstilbud,
- give familien fleksibilitet og valgmuligheder med hensyn til forskellige typer af tilbud og tilskud, så familien så vidt muligt kan tilrettelægge familie- og arbejdsliv efter familiens behov og ønsker,
- forebygge negativ social arv og eksklusion, ved at de pædagogiske tilbud er en integreret del af både kommunens samlede generelle tilbud til børn og unge og af den forebyggende og støttende indsats over for børn og unge med behov for en særlig indsats, herunder børn og unge med nedsat psykisk og fysisk funktionsevne, og
- skabe sammenhæng og kontinuitet mellem tilbuddene og gøre overgange mellem tilbuddene sammenhængende og alderssvarende udfordrende for børnene.

Aalborg Kommune har på området for 0-2 års pasning en bred vifte af forskellige pasningstilbud. Formålet for hvert enkelt tilbud er mangeartet, men tager alle udgangspunkt i ovenstående formålsbestemmelser. Alle kommunale dagtilbud arbejder ud fra udviklingsplanen "Dagtilbud for fremtiden".

Aalborg Kommune efterstræber at tilbyde et lokalt kvalitetssikret pasningstilbud som sikrer børnenes behov indenfor den afsatte økonomiske ramme.

Konklusionerne fra afrapporteringen:

Forældrenes primære drømme/forventninger til den kommunale dagpleje og privat pasning handler om nærvær, tryghed og den helt rigtige omsorgsperson. For forældrene er det et bevidst valg, at deres barn passes i et lille, trygt og hjemligt miljø. Forældrene vægter et miljø med få børn og en omsorgsperson der er gennemgående i deres barns ophold i pasningstilbuddet. Forældrene vægter særligt nedenstående punkter i forhold til et pasningstilbud:

- Nærvær, omsorg og tryghed er allervigtigst
- Forældrene ønsker et "reservehjem", hvor institutionslivet udsættes.
- Det personlige møde og kemien med dagplejeren er altafgørende for forældrenes valg.
- De praktiske rammer (åbningstider og geografisk placering) er også vigtige, men de trufes af god kemi.
- Uanset om forældrene vælger et privat- eller kommunalt dagplejetilbud føler de sig tilfredse med pasningstilbuddet, når barnet er i pasningsordningen.

Rapportens konklusioner kan inddeles i 3 temaer, som også vil danne rammen for den videre opfølgning;

- Indgang til dagplejen
- Dagplejepædagogernes rolle og funktioner
- Gæstedagplejen

Herunder er de væsentligste konklusioner fra rapporten ift. de tre temaer kort opridset.

Konklusionerne fra rapporten understøtter generelt de antagelser og den viden Dagplejen i forvejen havde om potentielle udviklingsområder.

Indgang til dagplejen

Indgangen til det kommunale pasningstilbud herunder pladsanvisningsreglerne opleves problematiske set ud fra forældrenes ønsker og krav. Forældrenes forventer at få opfyldt personlige ønsker og krav og der ønskes et mere smidigt og gennemsigtigt pladsanvisningssystem.

Rapporten peger på følgende udfordringer:

- Forældrene ønsker indflydelse på, hvilken person der skal passe deres barn.
- Forældrene ønsker tidlig afklaring i forhold til, hvor deres barn skal passes.
- Pladsanvisningen, som opleves som ugennemskuelig i forhold til regler og informationer.

I forhold til det videre arbejde med udarbejdelse af konkrete forslag til ændringer indenfor dette tema er det forvaltningens afsæt, at det er vigtigt, at der fastholdes objektive anvisningsregler som sikrer ligebehandling af forældrene og ikke et "først til mølle princip" ift. opskrivning af børnene til de enkelte dagplejere. En ændring i retning af sidstnævnte vil ligeledes få afsmittende effekt ift. anvisning af institutionspladserne, som vil være vanskeligt at håndtere i praksis. Til gengæld bør det vurderes nærmere, om der kan foretages ændringer indenfor de gælder rammer og regler, og i administrationen heraf, som kan få systemet til at fungere mere smidigt og mindre bureaukratisk set fra et forældreperspektiv.

Daglejepædagogernes rolle og funktioner

Daglejepædagogens arbejde med råd og vejledning til dagplejere og forældre samt det pædagogiske tilsyn er et centralt element i Dagplejen. Det står dog i kontrast til det faktum, at forældrene kender meget lidt til daglejepædagogens rolle og funktioner, og at dette ikke er en afgørende faktor i deres ønske og valg af pasningstilbud.

Rapporten peger på følgende udfordringer:

- Daglejepædagogens rolle og funktioner er ikke et "salgsargument" for forældrene.
- Daglejepædagogen er ikke synlig for forældrene.
- Daglejernes tilfredshed og behov for daglejepædagogens sparring i forhold til faglig input og vurdering af børnenes trivsel og udvikling er ikke kendt af forældrene.

I forhold til det videre arbejde indenfor dette tema er det forvaltningens afsæt at daglejepædagogens rolle skal udvikles således at den fremadrettede arbejdsfunktion ændres i retning mod en mere differentieret og behovsbestemt sparring til dagplejerne samtidig med, at der fokuseres yderligere på kontakten til familierne i forbindelse med indgangen til den kommunale dagpleje.

Gæsteplejen

Forældrene er bevidst om, at Dagplejen sikrer pasning i forbindelse med daglejernes fravær i form af gæstepleje og ser det som en force i forhold til de private pasningstilbud. Dog opfattes gæsteplejen som en slags forsikring, man helst vil undgå at bruge, hvis man har andre alternativer. Rapporten peger på følgende udfordringer:

- Forældrene er utrygge ved at aflevere barnet ved personer de ikke kender.
- Forældrene oplever at barnet anvises gæsteplads ved mange forskellige dagplejere.
- Det opleves, at økonomiske hensyn prioriteres højere end barnets tarv eller forældrenes ønsker og behov.

I forhold til det videre arbejde indenfor dette tema er det forvaltningens afsæt, at der skal arbejdes med at udvikle konceptet omkring tildeling af gæsteplejepladser, således at forældrenes ønsker og behov i højere grad end i dag imødekommes i tilbuddet. Dette dog med fokus på afledte konsekvenser ift. dispositionvederlaget. Ligeledes ønsker forvaltningen, at der ses på mulighederne for, at dagplejerne i større omfang end i dag får ansvaret for gæsteplaceringen.

Ny opmærksomhed om et 4 tema

Børn lærer i sociale relationer, og de er afhængige af nærværende og kompetente professionelle i deres pasningstilbud. Med det stigende antal børn der passes hos de private børnepassere er der fremadrettet behov for understøtte kvaliteten yderligere hos de private børnepassere, herunder at udbygge samarbejdet og tilsynet på området.

Ifølge Dagtilbudsloven § 81 skal Kommunalbestyrelsen i Aalborg Kommune godkende aftalen mellem den

private børnepasser og forældrene. Derudover skal der føres tilsyn med, at tilskuddet anvendes i overensstemmelse med Dagtilbudsloven, som fordrer, at den private børnepasser kan leve op til kravene om overordnet at sikre det enkeltes barns trivsel, sundhed, udvikling og læring.

Praksis for tilsyn i Aalborg Kommune er 2 årlige tilsyn (1 anmeldt og 1 uanmeldt tilsyn), hvilket er minimumsgrænsen for tilsyn beskrevet i Dagtilbudsloven. Samfundstendensen peger på, at et stadigt stigende antal forældre i dag vælger at få deres børn passet i privat pasning og derfor kræver det opmærksomhed på, om Aalborg Kommune formår at understøtte tilbuddet.

Der vil derfor blive nedsat en arbejdsgruppe, der får til opgave at arbejde med dette. Opgaven for denne arbejdsgruppe vil være at:

- Undersøge muligheden for at udvikle et koncept, som sætter fokus på kvaliteten hos den enkelte børnepasser: Herunder ønskes det, at arbejdsgruppen undersøger og om muligt udvikler et koncept, hvor der udvikles en "servicedeklaration" for hver enkelt børnepasser således det synliggøres tydeligt for forældrene, hvilken kvalitet de køber hos den enkelte børnepasser.
- Der udarbejdes et administrationsgrundlag for privat pasning.
- Der udarbejdes et nyt koncept for tilsynet i privat pasning.

Det videre arbejde med opfølgningen på afrapporteringen

For hvert tema nedsættes en arbejdsgruppe, som kommer med anbefalinger til udvikling af Dagplejen. Opgaven for de tre arbejdsgrupper bliver at gennemgå rapporten og med afsæt i øvrigt indsamlet viden på området, at drøfte forbedringsforslagene og komme med konkrete anbefalinger til udvikling af området indenfor det tema, arbejdsgruppen skal afdække. Der er vedlagt kommissorier for de tre arbejdsgrupper jf. bilag 3. OMU i Dagplejen er styregruppe for processen.

Behandling i MED-systemet

Nærværende indstilling med tilhørende bilag har været behandlet i OMU i Dagplejen og i LMU i Børne- og Familieseekretariatet. Der bakkes i begge høringssvar op om, at afrapporteringen udgør et godt grundlag for der videre udviklingsarbejde, og at der skal være særligt fokus på både medarbejder- og forældreinddragelse. I høringssvaret fra OMU i Dagplejen tilkendegives der ønske om, at arbejdet med udviklingen af kvalitets- og servicesikring i forhold til privat pasning fremover ses uafhængigt af arbejdet med opfølgning på afrapporteringen. Det har givet anledning til at forvaltningen har præciseret, at de to indstillinger behandles separat. Høringssvarene er vedlagt som bilag 4.

Bilag:

Aalborg slutpræs FINAL_090315.pdf

Idekatalog for workshop_170315.pptx

Kommissorium for opfølgning på udviklingsprojektet i dagplejen..docx

Høringssvar fra LMU i Børne- og Familiesekretariatet

Høringssvar fra OMU i Dagplejen, 27.maj.2015.docx